

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРИТВЕРДЖУЮ”
Ректор *[Signature]* Іванишин В.В.
[Signature] 2016р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ СТУДЕНТІВ ПОДІЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНО-ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Схвалено Вченою радою університету

Протокол № 8 від “25” травня 2016 р

Кам’янець-Подільський

2016

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Ректор _____ Іванишин В.В.
“ _____ ” _____ 2016р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ СТУДЕНТІВ
ПОДІЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНО-ТЕХНІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Схвалено Вченою радою університету

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2016 р

Кам’янець-Подільський

2016

1. Загальні положення

1.1. Положення про науково-дослідну роботу студентів (далі – Положення) Подільського державного аграрно-технічного університету (далі – Університет) регулює питання організації й проведення науково-дослідної роботи студентів (далі – НДРС) усіх спеціальностей і форм навчання.

1.2. Дане Положення розроблено відповідно до Законів України “Про вищу освіту ” та “Про наукову і науково-технічну діяльність ”, інших правових актів Міністерства освіти і науки України, Статуту та нормативних документів Університету.

1.3. Зміни і доповнення до даного Положення схвалюються Вченою радою Університету.

1.4. Метою даного Положення є розробка організації НДРС для стимулювання в оволодінні фундаментальними і прикладними знаннями, професійними вміннями і навичками діяльності, формування досвіду творчої, інноваційної та науково-дослідної роботи.

1.5. НДРС є одним з пріоритетних завдань Університету і невід’ємною складовою частиною підготовки кваліфікованих спеціалістів, здатних самостійно вирішувати науково-практичні проблеми.

1.6. НДРС формує готовність майбутніх спеціалістів до творчої реалізації отриманих в Університеті знань, умінь і навичок, допомагає оволодіти основами методології наукової діяльності й набути дослідницького досвіду.

1.7. Зміст НДРС визначається основною освітньою програмою, робочими програмами навчальних дисциплін і практик, контентом фундаментальної наукової і науково-популярної літератури, інформаційних ресурсів Internet тощо.

1.8. НДРС базується на багатолітньому вітчизняному й зарубіжному досвіді інтеграції науки й освіти, навчання спеціалістів здійснюється згідно вимог світових стандартів.

2. Мета і завдання НДРС

2.1. Метою організації і розвитку системи НДРС в Університеті, як єдиному освітньо-науково-виробничому комплексі, є:

- забезпечення єдності освітнього, наукового і виробничого процесів з формуванням і розвитком творчих здібностей студентів, самостійності, ініціативи у навчанні і майбутній практичній діяльності;
- набуття студентами актуальних науково-дослідних компетенцій: інформаційно-комунікативних (вміння пошуку, відбору, обробки, аналізу і передавання інформації, цитування, наукового стилю мови, участі в науковому діалозі чи дискусії, тощо); методологічних (вміння визначити проблему, шляхи її вирішення, тощо); теоретичних (вміння аналізу і синтезу, індукції та дедукції, абстракції і конкретизації, порівняння й співставлення, класифікації й систематизації, моделювання); емпіричних (вміння проводити опитування, тестування, спостереження, інтерпретацію наукових досліджень);
- підвищення якості підготовки кваліфікованих спеціалістів і розвиток наукових шкіл Університету;
- створення умов реалізації кожним студентом свого права на творчий розвиток особистості, участі в наукових дослідженнях відповідно до потреб і здібностей.

2.2. Завданнями організації і розвитку системи НДРС в Університеті є:

- створення передумов для виховання і самореалізації особистісних і творчих здібностей студентів;
- розширення масовості досліджень і підвищення результативності НДРС у науковій діяльності Університету шляхом залучення ;
- сприяння якісному професійному відбору найбільш здібних студентів для післявузівської освіти;
- формування у студентів мотивації до більш глибокого і творчого засвоєння навчального матеріалу шляхом участі в науково-дослідній роботі;

- формування у студентів навичок використання сучасних методів роботи з науковою літературою та інформаційними джерелами;
- формування у студентів навичок практичної реалізації теоретичних досліджень на основі набутих у навчальному процесі знань і вмій;
- формування у студентів навичок оформлення і представлення результатів наукової роботи в усній (повідомлення, виступи, доповіді) і письмовій (есе, реферати, статті, анотації, аналітичні огляди, курсові роботи, випускні кваліфікаційні роботи тощо) формі;
- набуття досвіду роботи в наукових колективах і ознайомлення з методами організації наукової роботи;
- розвиток науково-творчої активності професорсько-викладацького складу і наукового персоналу Університету, його участі в організації й керівництві НДРС.

3. Принципи і форми НДРС

3.1. В основу організації НДРС мають бути закладені наступні принципи:

- інтеграція навчальної, наукової та виховної роботи на всіх етапах і рівнях освітнього процесу;
- оптимальне поєднання всіх видів і форм НДРС, як в межах навчальних планів, так і поза ними;
- організація систематичної, починаючи з першого курсу, науково-дослідної роботи студента (визначення конкретного обсягу роботи на кожен відрізок часу і систематичний контроль її виконання);
- залучення до керівництва НДРС всього науково-педагогічного колективу кафедри і аспірантів (створення мікроколективів з керівника і кількох студентів);
- стимулювання роботи студентів і керівників;
- наочна агітація і пропаганда НДРС.

3.2. Зміст НДРС, як невід'ємної частини освітнього процесу, визначається за наступними основними формами:

- науково-дослідна робота студентів, що є складовою навчального процесу, виконується відповідно до навчальних планів і програм, передбачає вивчення студентами методології дослідницької роботи і закріплення знань та навичок самостійного проведення етапів дослідження в традиційних формах навчання (семінарах, лабораторних і практичних заняттях, курсових і дипломних роботах, у виробничій практиці тощо), апробація результатів через наукові збірники та участь у наукових заходах.

Курсові і дипломні роботи повинні мати науково-дослідний характер й передбачати:

- ⇒ теоретичне дослідження;
- ⇒ експериментальне дослідження;
- ⇒ аналітичний огляд з включенням самостійних перекладів наукової літератури;
- ⇒ наскрізні дослідження за схемою “курсорова робота – дипломна робота” (наскрізна та єдина тема науково-дослідної роботи студента на весь період навчання передбачає послідовність і спадкоємність форм та методів її виконання з поступово наростаючою складністю);
- науково-дослідна робота студентів, що доповнює навчальний процес, передбачає самостійну роботу студентів за межами безпосередньої програми навчання і охоплює: виконання індивідуальних досліджень; участь в роботі кафедральних наукових гуртків, студентських конструкторських бюро, міжкафедральних проблемних наукових груп, олімпіадах, конкурсах; підготовку повідомлень за темами самостійного вивчення, доповідей з досліджуваних проблем на студентських наукових конференціях, семінарах, засіданнях круглих столів; публікацію результатів наукових досліджень;
- науково-дослідна робота студентів поза навчальним процесом передбачає участь у бюджетних і госпдоговірних планових наукових дослі-

дженнях Університету, виконання самостійних наукових розробок на конкурсній основі і публічну презентацію власних наукових досягнень.

4. Організація і управління НДРС

4.1. Організацію науково-дослідної роботи студентів Університету забезпечують: проректор з науково-інноваційної і міжнародної діяльності, науково-дослідна частина, декани факультетів, завідувачі кафедрами, керівники студентських гуртків, студентські наукові товариства та інші науково-дослідні підрозділи. Загальну координацію і комплексне планування НДРС здійснює науково-дослідна частина.

4.2. Кафедра є основним підрозділом, який безпосередньо реалізовує всі види НДРС і відповідає за її результати. Враховуючи сформульовані в даному Положенні мету, завдання і форми НДРС, кафедра розробляє і затверджує документацію з організації НДРС відповідно до затверджених навчальних і тематичних планів, робочих навчальних програм та визначає й конкретизує участь кожного студента у науково-дослідній роботі.

4.3. Організація НДРС університету здійснюється за наскрізним (мотиваційним) принципом. Елементи наукових досліджень у формі наукового пошуку (підготовка оглядів літератури, узагальнення передового практичного досвіду, застосування економіко-математичних методів та інформаційних технологій, тощо) студенти застосовують під час виконання курсових робіт (проектів) із загальнотеоретичних і фахових навчальних дисциплін, а згодом ці елементи розширюються у дипломних (за умови їх виконання) роботах (проектах). Схема наскрізності в організації НДРС передбачає тематичне входження малооб'ємних індивідуальних робіт (есе, рефератів тощо) у великооб'ємні (курсіві роботи й проекти), які згодом (у випадку виконання) можуть стати складовими випускних кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів).

4.4. Закріплення студентів за кафедрами і керівниками здійснюється на першому курсі. У випадку виконання дипломної роботи (проекту) керівниками наукової роботи й випускних кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів) є одні й ті ж науково-педагогічні працівники кафедр.

4.5. Виконання наукової роботи за комплексними наскрізними схемами об'єднує і регламентує наукові дослідження, виконання індивідуальних робіт, звітність та їх апробацію протягом всього періоду навчання (додаток-зразок). Обов'язковим є щорічний виступ студентів на наукових конференціях та публікація матеріалів досліджень у збірниках.

4.6. Організаційно-масовими заходами, що стимулюють розвиток НДРС, є: конференції, конкурси, олімпіади, турніри, виставки. Тематика Університетських заходів визначається структурними підрозділами і затверджується проректором з науково-інноваційної та міжнародної діяльності. Оргкомітет з підготовки і проведення наукових заходів, їх терміни та умови затверджуються ректором Університету.

4.7. Основними показниками ефективності НДРС є:

- ✓ частка активно задіяних у науково-дослідній роботі студентів;
- ✓ частка активно задіяних у НДРС науково-педагогічних працівників кафедри;
- ✓ кількість проведених в Університеті наукових заходів з участю студентів;
- ✓ кількість студентських публікацій у виданнях різних рівнів;
- ✓ кількість отриманих грантів з участю студентів Університету, переможців конкурсів, турнірів і олімпіад.

4.8. Робочий час, необхідний для керівництва НДРС, враховується в індивідуальних планах науково-педагогічних працівників кафедр в межах часу, запланованого на навчально-методичну і наукову роботу.

4.9. Науково-дослідна частина здійснює контроль за виконанням кафедрами планів проведення НДРС. Кожна кафедра зобов'язана представити у НДЧ звітність з НДРС, яка містить повну і чітку інформацію про тематику

НДРС, терміни виконання, учасників науково-дослідної роботи, її результати тощо. Аналіз результативності НДРС здійснюється в кінці кожного календарного року на підставі звітної документації кафедр і наукових підрозділів Університету.

5. Фінансове і матеріально-технічне забезпечення НДРС

5.1. Фінансування НДРС досягається шляхом використання виділених Університетом і залучених додатково позабюджетних коштів.

5.2. Науково-дослідна робота студентів здійснюється шляхом використання науково-дослідної бази відповідних кафедр, їх філій та організацій, з якими проводяться спільні наукові проекти.

6. Система мотивації НДРС

Форми моральної і матеріальної мотивації НДРС в Університеті:

- представлення кращих студентських наукових робіт на конкурси, престижні виставки і конференції різних рівнів;
- публікація результатів НДРС у наукових виданнях Університету;
- представлення студентів для участі в конкурсах грантів міністерського рівня, освітніх закладів і наукових установ;
- висування найбільш обдарованих студентів на здобуття державних наукових та іменних стипендій, стипендій різних фондів тощо;
- рекомендація для навчання чи стажування за кордоном;
- рекомендація для навчання в аспірантурі;
- нагородження студентів і науково-педагогічних працівників за успіхи в НДРС грамотами, дипломами, цінними подарунками, грошовими преміями;

- фінансова і матеріально-технічна підтримка кафедр, лабораторій і наукових колективів, які активно займаються НДР.

НАСКРІЗНА СХЕМА СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ¹

Спеціальність _____

Студент _____ моб. тел. _____
Прізвище, ім'я, по батькові

Рік набору _____

Рік випуску _____

Кафедра _____

Науковий керівник _____
Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання

Тема НДР: _____

Семестр	Форма науково-дослідної роботи
	Індивідуальне завдання (<i>назва дисципліни і тема</i>)
	Участь у роботі кафедральних наукових гуртків, студентських конструкторських бюро, міжкафедральних проблемних наукових груп (<i>назва</i>)
	Участь в олімпіадах, конкурсах (<i>дисципліна, назва</i>)
	Участь у наукових заходах (<i>назва, дата</i>)
	Публікація результатів наукових досліджень (<i>тема</i>)
	Участь у бюджетних і госпдоговірних планових наукових дослідженнях (<i>назва</i>)
	Дипломна робота (<i>тема</i>)

¹ Наскрізна схема науково-дослідної роботи студентів виконується в розрізі освітніх рівнів вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень – 8(6) семестрів, спеціаліст – 2, другий (магістерський) рівень – 3 семестри.

**НАСКРІЗНА СХЕМА
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ
напряму “Агроінженерія ”**

Студент – Петров Василь Григорович, моб. 096 123 45 67

Рік набору – 2014. Рік випуску – 2017

Кафедра – Сільськогосподарських машин та механізованих технологій

Керівник – доцент Сідоров В.В.

Тема: Механізована технологія збирання картоплі в контейнери

Конструктивна розробка: Картоплекопач для збирання картоплі в контейнери

Курс	1 семестр	2 семестр
1	РГЗ з дисципліни “Технічне креслення ” на тему: “Проектування леміша”	Реферат з дисципліни “Сільськогосподарські машини ” на тему: “Огляд конструкцій картоплекопачів”
	Індивідуальна робота з дисципліни ВПР на тему: “Технологія вирощування картоплі”	Індивідуальна робота з дисципліни ТВПТ на тему: “Технології годівлі тварин продуктами картоплярства”
Квітень 2015р.	Участь в X студентській конференції “Перші наукові кроки – 2015”	Тема публікації: “Тенденції розвитку конструкцій картоплекопачів”
	3 семестр	4 семестр
2	Курсова робота з дисципліни “Трактори і автомобілі” на тему “Експлуатація тракторів при роботі з картоплезбиральною технікою”	Курсова робота з дисципліни ТММ на тему: “Проектування механізму приводу копачки в транспортне положення”
	РГЗ з “Основи наукових досліджень” на тему: “Моделювання процесу сепарації ґрунту”	РГЗ з дисципліни “Основи інтелектуальної власності” на тему: “Оформлення документів на отримання патенту по конструкції”
Квітень 2016р.	Участь в XI Всеукраїнській студентській конференції “Перші наукові кроки – 2016”	Тема публікації: “Експериментальна конструкція картоплекопача” Подання заявки на патент
	5 семестр	6 семестр
3	Курсова робота з дисципліни “Деталі машин” на тему: “Розробка приводу робочих органів копача”	Курсова робота з дисципліни “Сільськогосподарські машини” на тему: “Технологічне проектування копача”
	Курсова робота з дисципліни	Курсова робота з дисципліни

	“Механізація тваринництва” на тему: “Механізована технологія приготування корму з бульб картоплі”	“Механізація переробки та зберігання сільськогосподарської продукції” на тему: “Механізована технологія зберігання клубнів картоплі”
Квітень 2017р.	Участь у XII Всеукраїнській студентській “Перші наукові кроки – 2016”	Тема публікації: “Особливості розрахунку технологічних параметрів картоплекопача”
4	7 семестр	8 семестр
	Курсова робота з дисципліни “Механізація в рослинництві” на тему: “Використання техніки при вирощуванні картоплі”	Кур “Ремонт машин” на тему: “Технологія ремонту картоплезбиральної техніки” сова робота з дисципліни
	РГЗ з дисципліни “Економіка” на тему: “Визначення економічної ефективності модернізації копача”	РГЗ з дисципліни “Маншиновикористання в рослинництві” на тему: “Розрахунок операційно-технологічної карти та збирання картоплі”
Квітень 2018р.	Участь у XIII Всеукраїнській студентській конференції “Перші наукові кроки – 2018”	Тема публікації: “Особливості технології збирання картоплі з використанням експериментального копача”
магістратура		
Захист дипломної роботи		